

ODPOVĚDI PRO Ekonom

CITUJTE: Bohuslav Čížek, hlavní ekonom a ředitel Sekce hospodářské politiky Svazu průmyslu a dopravy ČR

1/ Hrozí Česku recese nebo výrazné zpomalení ekonomiky navzdory trvajícím růstu, nízké zadluženosti a nízké nezaměstnanosti?

Naše firmy jsou díky rychlému růstu ekonomiky v posledních dvou letech a celkově po pětiletém růstu v relativně dobré kondici. Samozřejmě výsledky se liší firma od firmy, výhodu mají ty, které více investovaly a zaměřily se na produkty a služby s vyšší přidanou hodnotou. Určité zpomalování ekonomiky ale vnímají. Již od konce minulého roku ho vidíme například u průmyslové výroby, letos také u hodnoty zakázek. I když zatím nedochází k zásadnějšímu zvratu či ekonomickému poklesu, společnosti a podnikatelé začínají být podle výsledků pravidelných šetření, která provádíme společně s Českou národní bankou, stále opatrnější.

V tuhle chvíli firmy tedy recesi nestrašíme, i když faktorů signalizujících oslabení růstu není málo – od nedostatku pracovníků, přes zvyšování cen vstupů pro výrobu až po pomalejší růst zahraničních ekonomik a rizika v zahraničním obchodě. Podle naší predikce poroste HDP v příštím roce o 2,0 %. Samozřejmě jsou zde externí rizika, jako jsou obchodní války či tvrdý brexit, která mohou růst výrazněji zmrazit pod tuto hodnotu, pokud nastanou.

2/ Existuje doma ve sledovaných makroekonomických veličinách něco, co věští problémy?

Například v průmyslu či stavebnictví....

Horší výsledky oproti předcházejícím rokům, nikoliv větší problémy, avizují například tzv. měkké indikátory ohledně firemních očekávání zakázek a ekonomického vývoje, a to jak v ČR, tak u našich západních obchodních partnerů. Bariérou dalšího rozvoje zůstává i nadále situace na trhu práce, která v některých sektorech tlačí na růst mezd. Firmám navíc rostou také ceny vstupů, takže jim klesá ziskovost.

Nějaké větší problémy pro následující dva roky firmy nepředpokládají. Na základě aktuálních ekonomických výsledků nemluvíme o žádném zvratu. Samozřejmě ale musíme počítat s reálnými riziky jako je tvrdý brexit, obchodní války či další zpřísněná environmentální regulace.

3/ Do jaké míry je pro Česko hrozbou recese v Německu, o níž v souvislosti s potížemi zahraničního obchodu už mluví Bundesbanka? Lze si představit, že si při rozsahu obchodu s Německem recesi odtamtud dovezeme?

Ačkoliv na dlouhodobě silnou ekonomiku Německa dopadá slabší globální poptávka a hrozby v mezinárodním obchodě, údaje Eurostatu za druhé čtvrtletí u ostatních evropských ekonomik ukazují spíše meziroční zpomalení růstu než pokles. I naše ekonomika mírně zpomaluje, jako celek ale podle dostupných dat za druhé letošní čtvrtletí stále roste. Poslední roky navíc ukázaly, že jsme byli schopni našimi exporty velmi dobře konkurovat. Samozřejmě naše ekonomika je na výsledky Německa a EU velmi citlivá. Zpomalení a potíže západních obchodních partnerů se do naší ekonomiky často se zhruba půlročním zpožděním v určité míře bezpochyby projeví.

4/ Jak velké riziko představuje případný brexit a obchodní války srážející čínskou ekonomiku? Co to může znamenat pro český export, například vývoz automobilů?

České firmy přímo vyvázejí do Velké Británie zboží a služby za 210 miliard korun za rok. Je to pro nás podle dat za první pololetí letošního roku 6. největší obchodní partner. Dopady mohou být řádově v desítkách miliard korun. Bude záležet na konkrétních podmínkách, které stále nikdo přesně nezná. Globální poptávku a náladu investorů omezuje i hrozba obchodních válek. Případná další eskalace náš export poškodí a tím i celou ekonomiku, včetně automobilového průmyslu, která je na něm závislá.

5/ Je na místě, aby česká vláda připravovala protikrizová opatření (například pumovala do ekonomiky více peněz přes státní rozpočet)?

Česká vláda by hlavně měla sledovat vyjednávání o brexitu a aktivně průběžně informovat firmy. Také by měla vytvářet podpůrné prostředí pro investice a přívětivé prostředí, aby podnikům ulehčila v oblasti administrativní zátěže nebo při správě daní. Pumpování peněz do ekonomiky v této fázi nic nevyřeší a problémům nepředejde. Při sestavování rozpočtu vláda musí vzít v úvahu reálný vývoj a případná rizika a nezvyšovat neúměrně výdaje, jak někdy činí, když udržuje vysoký schodek v dobách růstu.

6/ Jak důležitá je "dobrá nálada" v českém byznysu? Už loni totiž třetina oslovených firem očekávala recesi letos a více než třetina pak v roce 2020.

Podnikatelé jsou z podstaty věci obecně trochu více optimisté, proto podnikají. Lze ale potvrdit, že i jejich očekávání jsou nyní méně příznivá. Ekonomická nálada a očekávání patří bezpochyby mezi hlavní faktory rozhodování podnikatelů například o investicích. Důležitá tedy je.